

Alternative bekæmpelsesmetoder i væksthushgrønsager

1. Baggrunden for projektets gennemførelse

Blandt forbrugerne er der øget fokus på at købe danske grønsager, og forventningen er, at disse skal være uden pesticidrester.

Producenter af væksthushgrønsager har gennem mange år med succes arbejdet med biologisk bekæmpelse af skadedyr, men når det gælder bekæmpelse af sygdomme, er erfaringsgrundlaget væsentligt mindre.

De seneste år har der i andre grene af branchen været stor fokus på brug af såkaldte planteforstærkere og gennem den økologiske produktion har vi opnået nogen viden om effekten af alternative bekæmpelsesmidler. Det er denne viden, der skal bringes i spil i forhold til generel produktion af væksthushgrønsager.

Det er desuden kendt viden, at der kan være samspilsproblemer mellem forskellige metoder. For eksempel kræver brug af mikrobiologiske præparater mod skadedyr en periode med høj fugtighed. Dette kan til gengæld være med til at fremme udviklingen af ex. gråskimmel og agurkesyge, hvilket vil lægge en dæmper på gartnerens lyst til at anvende en sådan metode.

I projektet vil vi derfor også fokusere på, om enkle tilpasninger af klimastyringen eller gødskningen kan forbedre effekten af de forskellige metoder.

De mange alternative midler på markedet, viser ofte varierende effekt afhængig af kulturplanten, derfor er konkrete afprøvninger på selve kulturen vigtigt.

2. Formålet med projektet

Projektet skal medvirke til at nedsætte forbruget af pesticider og dermed forekomsten af pesticidrester i væksthushgrønsager.

Dette skal ske ved dels at undersøge, hvilke forskellige alternative midler og metoder, der kunne være relevante i forskellige væksthushgrønsager, dels ved at gennemføre en praktisk demonstration i et gartneri.

3. Projektets indhold

Der blev udarbejdet en bruttoliste over midler som kunne afprøves. Dette blev gjort ved litteraturstudie, samt ved at undersøge andre grene af branchen for hvilke midler eller metoder der blev brugt. Via dialog med Hollandske konsulenter, blev der undersøgt hvilke midler der blev brugt i Hollandske agurk- og tomatproduktion og hvilke erfaringer de havde. Ud fra denne brutto liste blev der i samarbejde med VGS-forretningsudvalg udvalgt 5 midler til afprøvning i hhv. tomat- og agurk produktion. Nogle af midlerne var forebyggende, mens andre var kurative, og dermed var afprøvning afhængig af hvilke skadegørere, der opstod hos forsøgsværter. Der er søgt forsøgsgodkendelse til to af midlerne.

Der blev udført forsøg med AgriColle i agurker mod meldug. Der blev udført 4 behandlinger med AgriColle med tilhørende vurdering af effekten af hver behandling.

Der blev udført behandling ved pletsprøjtning med Veni Sulfur mod russetmite i tomater.

Øvrige midler blev ikke afprøvet, da der var lagt op til praksisnært forsøg, og da der ikke opstod tilfælde med insekt- og sygdomsangreb, blev der ikke foretaget nogle behandlinger.

Der var ikke muligt at afholde praktisk demonstration, da der ikke opstod tilfælde af skadegørere og dermed ikke mulighed for at vurdere alle midlerne i praksis.

4. Målopfyldelse

Der blev udarbejdet en liste over midler, som kunne afprøves mod de relevante skadegørere, hvilket giver gartnerne afklaring på, hvilke midler kan anvendes ved produktion af agurk og tomat.

Afprøvning af midlerne giver gartnerne erfaring med hvordan alternative midler skal anvendes og hvordan de kan anvendes og inddrages i deres IPM-strategi. Der blev udført afprøvning og vurdering af midlet AgriColle i agurker mod meldug, med positiv effekt. Dog blev der observeret sprøjteskader på agurkerne, hvilket førte til at behandlingen blev afbrudt. Det menes at skaderne er grundet midlet AgriColle, men det vides ikke, hvad det kan skyldes, da der ikke er blevet observeret skader før. Den anbefalede dosis var højere end tidligere års dosis, dette kan være en årsag.

Veni Sulfur blev afprøvet i tomater mod russetmite. Der blev udført pletsprøjtninger på de områder i produktionen, hvor der var konstateret russetmite. Behandlingerne havde en positiv effekt og nedkæmpet skadegørerne.

5. Projektets forventede effekter på kort/mellemlangt sigt

Projektet har været med til at afklare at Veni Sulfur kan anvendes i bekæmpelse mod russetmite i tomater. Projektet har også været med til at afklare at AgriColle har effekt mod meldug, dog skal der afprøves igen hvilken dosis, der skal anvendes fremover.

Da der ikke forekom tilstrækkelig angreb i løbet 2019 kom alle 5 midler ikke i brug. Det er selvfølgelig ikke optimalt. Der vil blive kigget på en anden forsøgopstilling i 2020.

6. Projektets forventede effekter på lang sigt

Erfaringerne i projektet vil på sigt give færre pesticidrester i væksthushgrøntsager og dermed større forbrugerpræferencer for dansk grønt. Det er derfor fortsat vigtigt at afprøve og undersøge muligheder for effektive midler, som også kan være godkendt til den økologiske, såvel som konventionelle produktion.

7. Offentliggørelse af projektets resultater.

Projektets resultater vil blive fremlagt på VGS Årsmøde den 27. februar 2020.

Resultaterne er publiceret via *PlanteværnsNyt nr 3*.

Projektrapport på HortiAdvice hjemmeside og vil fremgå af Dansk Gartneris hjemmeside senere.

8. Resumé af pkt. 1- 5 på max. ¼ til ½ A 4 side

Forbrugerne har øget fokus på at købe dansk producerede væksthushgrøntsager, med forventning om at disse er uden pesticidrester. Ved at undersøge og afprøve forskellige alternative midler og

metoder, vil pesticidforbruget i væksthushgrønsager nedsættes og dermed også pesticidrester. Ud fra litteraturundersøgelse og erfaringer fra andre grener af branchen, bl.a. fra Holland, blev der udarbejdet en bruttoliste over midler som kunne afprøves. Fra bruttolisten blev der udvalgt 5 midler som kunne afprøves i hhv. tomat og agurk. Nogle af midlerne var forebyggende mens andre var kurative og dermed var afprøvning afhængig af hvilke skadegørere der opstod hos forsøgsværter.

Der blev udført forsøg med 2 ud af 5 valgte midler. Der blev udført 4 behandlinger med AgriColle med tilhørende vurdering af effekten af hver behandling. Midlet nåede at holde meldug smittet nede, dog blev der observeret skader på agurkerne, hvilket førte til at behandlinger blev afbrudt. Der blev desuden udført behandling ved pletsprøjtning med Veni Sulfur mod russetmite i tomater. Midlet virkede yderst effektivt og fik nedkæmpet skadegøreren. Øvrige midler blev ikke afprøvet da der var lagt op til praksisnært forsøg, og da der ikke opstod tilfælde med insekt- og sygdomsangreb, blev der ikke foretaget nogle behandlinger.